

LE SECRET DE SHABBATH ET DES FETES

HANOUKA LES 4 PARACHIOT POURIM

les secrets du Shabbat
et
des fêtes

AVANT-PROPOS

L'oeuvre majeure de Rabbi Nathan, principal élève de Rabbi Na'hman de Breslev, est le «Likouté Halakhot», explication du sens caché des quatre sections du Shoul'han Aroukh dont nous avons tenu à éditer une des parties «les secrets du Shabbat et des fêtes».

L'étude des secrets des halakhot nous motive dans les mitsvot car elle nous fait découvrir leur sens profond et nous aide à bien les comprendre, plus les ressentir, mieux les réaliser, elle nous donne la joie dans les mitsvot.

L'étude des secrets des halakhot nous donne les moyens de se débarrasser de nos défauts et faiblesses et de sortir ainsi de toute fatalité et déterminisme, elle nous ramène vers le vrai et le sincère, elle nous améliore.

L'étude des secrets des halakhot nous montre les bienfaits des mitsvot, comment leur observance est une protection pour le corps et l'esprit, combien elles sont nécessaires, aujourd'hui plus que jamais, elle nous fait plus aimer D.ieu.

L'étude des secrets des halakhot donne les réponses aux doutes et questions que chacun de nous peut se poser dans cet exil spirituel provenant essentiellement de l'influence des cultures étrangères de plus en plus grande, elle nous donne la foi.

L'étude des secrets des halakhot nous fait remonter à l'origine des halakhot et fait descendre ainsi un adoucissement de rigueurs sur le peuple juif en général et sur la personne qui étudie en particulier, elle amène le pardon.

Pour la première fois, dans l'édition d'un Likouté Halakhot les textes en araméen sont traduits et expliqués en hébreu dans le but de faciliter la compréhension du lecteur et son approche de concepts qui peuvent être nouveaux pour lui. De même, l'ajout de titres, la typographie des textes et leur découpage en petits paragraphes rendent la lecture plus pratique et plus facile.

'HANOUCCA

halakha 1

ענין חנכה על־פי מה שכתב רבנו במאמר
המתחיל אֲחֵוֹי לֹן מְנָא דְלָא שׁוֹיָא לְחַבְלָא' (לקוטי
מוהר"ן חלק א סימן כה).

שְׁצַרִיךְ כָּל אָדָם לְהוֹצִיא אֶת עֲצָמוֹ מִן הַמִּדְמָה,
שֶׁהוּא כַח הַבְּהֵמִיּוֹת, שֶׁהֵם הַתְּאוֹוֹת כָּלָם, וְלַעֲלוֹת
אֶל הַשָּׁכַל עֵין שָׁם, וְאַחַר כֵּן אֶפְלוּ כְּשֶׁמֶשֶׁבֶר הַכַּח
הַמִּדְמָה, כְּשֶׁחֹזֵר לַעֲלוֹת מִדְרָגָא לְדְרָגָא [מִמִּדְרָגָה
לְמִדְרָגָה], אֲזִי מִתְפַּשֵּׁט שְׁנִית כַּח הַמִּדְמָה וְכָל
הַבְּלָבוּלִים, וְצַרִיךְ לְחֹזֵר וּלְהַכְנִיעַם, וְהַהֲכַנְעָה הוּא
עַל־יְדֵי הַתְּגָלוֹת גְּדֻלַּת הַבּוֹרָא, דְּהֵינּוּ [כְּלוֹמֵר] צְדָקָה
עֵין שָׁם, וְזֶהוּ כְּוֹנֵת (תְּפִלַּת שְׁחִרִית פְּסוּקֵי דְזִמְרָא) הוֹדוּ לַה'
קְרָאוּ בְשֵׁמוֹ, שֶׁהוּא כְּדֵי לַעֲלוֹת מֵעֲשִׂיָה לְיִצְרָה
[מֵעוֹלָם עֲשִׂיָה לְעוֹלָם יִצְרָה], עַל־כֵּן מְזַכְרִין גְּדֻלַּת
הַבּוֹרָא, כְּדֵי לְהַכְנִיעַן עֵין שָׁם.

1 וְזֶה בְּחִינַת חֲנֻכָּה, שֶׁהוּא הָאָרָה רֵאשׁוֹנָה מִכָּל
הַשָּׁנָה, (כְּמוֹ שְׁמוּבָא בְּסִפְרֵים, קִדְשֵׁת לִוֵי חֲנֻכָּה קִדְשָׁה רֵאשׁוֹנָה וְעוֹד),

וְהִיא מְרַמֶּזֶת עַל הַתְּחִלַּת חֲנוּךְ הָאָדָם בְּעִבּוּדָה, וְזֶהוּ
לְשׁוֹן חֲנֻכָּה, שֶׁאָדָם מֵתְחַנֵּךְ בְּעִבּוּדַת ה' יִתְבָּרַךְ, וְאִי
אֶפְשָׁר לְהַתְּחִיל בְּעִבּוּדַת ה' יִתְבָּרַךְ כִּי אִם כְּשֵׁיט
שְׁלוֹ מִתְחִלָּה מִלְחָמָה, לְשִׁבַר כַּח הַמַּדְמָה כִּנ"ל, וְזֶהוּ
בְּחִינַת מִלְחַמַת עֲכו"ם [אַמוֹת הָעוֹלָם] שֶׁהִיא קֹדֶם
חֲנֻכָּה, שֶׁהִיא מַלְכוּת עֲכו"ם [אַמוֹת הָעוֹלָם] הֶרְשָׁעָה,
שָׂרְצוּ לְהַשְׁכִּיחַ תּוֹרַת ה' וּלְהַעֲבִירָם עַל חֻקֵי רְצוֹנוֹ,
שָׂזָה בְּחִינַת כַּח הַמַּדְמָה, כַּח הַבְּהֵמִיּוֹת, שֶׁמֵתַפְשֵׁט
עַל הָאָדָם, וְרוֹצֶה לְמַנְעוֹ וּלְהַעֲבִירוֹ מִתּוֹרַת ה' חֵס
וְשָׁלוֹם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּנִיאל ח כא) וְהַצִּפִּיר הַשָּׁעִיר וְכו'
[מִלֵּךְ יוֹן], וְאַחַר כֵּן כְּשֶׁזֹּכָה לְהַתְּגַבֵּר עַל מַלְכוּת
הֶרְשָׁעָה הַנ"ל, וּלְשִׁבַר כַּח הַמַּדְמָה כִּנ"ל, אַז מֵתְחִילִין
לְהַדְּלִיק נֵר חֲנֻכָּה, דְּהֵינּוּ [כְּלוֹמֵר] שֶׁזֹּכִין לַעֲלוֹת אֶל
הַשָּׁכֵל, שֶׁהוּא בְּחִינַת נֵר הַדּוֹלֵק, כְּמוֹבֵא בַּמַּאֲמָר
'פֶּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן' (לְקוּטֵי מוֹהַר"ו חֵלֶק א סִימָן ס), וּבְכָל
יוֹם מוֹסִיף וְהוֹלֵךְ, כִּי אָסוּר לַעֲמֹד עַל מַדְרָגָה אַחַת,
רַק צָרִיךְ לְהוֹסִיף קִדְשָׁה בְּנַפְשׁוֹ בְּכָל יוֹם וְיוֹם,
וְשִׁיחָהּ שְׁכָלוֹ מוֹסִיף וְהוֹלֵךְ בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וְזֶה
שֶׁמוֹסִיפִין בְּכָל פַּעַם עַל הַנֵּר הָרֵאשׁוֹן, וְהַנֵּר הָרֵאשׁוֹן
קָיָם בְּכָל הַיָּמִים, כִּי כְּשֶׁמְדַלִּיק בְּלֵיל שְׁנֵי שְׁנֵי גֵרוֹת,

הם כְּנֶגֶד לַיְלָה רֵאשׁוֹנָה וּשְׁנִיָּה, וְכֵן בְּלֵיל שְׁלִישִׁי וְכוּ',
נִמְצָא שֶׁהַנֵּר הָרֵאשׁוֹן שֶׁל לַיְלָה הָרֵאשׁוֹנָה הוֹלֶכֶת עִם
כָּל הַנְּרוֹת שֶׁל כָּל הַלַּיְלוֹת, זֶה בְּחִינַת מֵה שְׁכַתֵּב
רַבֵּנוּ (לְקוּטֵי מוה"ר"ן חֶלֶק א סִימָן סב) שֶׁכָּל הַתְּחִלוֹת קְשׁוֹת
מִחֲמַת שֶׁהוּא יוֹצֵא מֵהַפֶּךְ אֶל הַפֶּךְ, וְאַחַר כֵּךְ כָּל מֵה
שֶׁהוֹלֵךְ וּמִתְקַדֵּשׁ יוֹתֵר, כָּל הָעֲבוֹדוֹת שֶׁל כָּל הַיָּמִים
מְקַבְּלִים כַּח מֵהֶהֱתַחֲלָה, וְכַח הֶהֱתַחֲלָה הוֹלֶכֶת עִם
כָּל הַיָּמִים, בְּחִינַת תַּעֲנִיית, בְּחִינַת שֵׁם הַיְיָ
בְּאַחֲזָרִים [יֵה יֵה יֵהוּ יֵהוּהוּ], שְׁאוֹת הָרֵאשׁוֹנָה הוֹלֶכֶת
עִם כָּל הָאוֹתִיּוֹת, כְּמוֹ שְׁכוֹתֵבִין יוֹד, יוֹד הֵי וְכוּ', וְזֶה
בְּחִינַת נְרוֹת חֲנֻכָּה, שֶׁבְּתַחֲלָה מְדַלֵּיקִין גַּר אֶחָד,
וְאַחַר כֵּךְ רֵאשׁוֹן וְשֵׁנִי, וְאַחַר כֵּךְ רֵאשׁוֹן וְשֵׁנִי
וְשְׁלִישִׁי, נִמְצָא שֶׁנֵּר רֵאשׁוֹן הוֹלֶכֶת עִם כָּל הַיָּמִים,
כִּי כָּל הַיָּמִים מְקַבְּלִין כַּח מִן הַתְּחִלַּת חֲנוּךְ הָעֲבוֹדָה,
שֶׁהַתְּחִיל לַעֲלוֹת אֶל הַשֶּׁכֶל, שֶׁהוּא גַר רֵאשׁוֹן שֶׁל
חֲנֻכָּה, וְאַחַר כֵּךְ כָּל מֵה שֶׁשְּׁכָלוּ מוֹסִיף וְהוֹלֵךְ בְּכָל
יוֹם, כָּל הַיָּמִים מְקַבְּלִים כַּח מֵהֶהֱתַחֲלָה, כִּי כָּל
הֶהֱתַחֲלוֹת קְשׁוֹת כַּנ"ל. וְזֶה שְׁאוּמְרִים הֵלֵל בְּחֲנֻכָּה,
זֶה בְּחִינַת שְׁבַח ה' יִתְבָּרַךְ כְּדֵי לְגַלוֹת גְּדֻלַּת הַבּוֹרָא
יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, כְּדֵי לְהַכְנִיעַ כַּח הַמַּדְמָה, שְׁמַת־פֶּשֶׁט

בְּכֹל פַּעַם שְׂרוּצִין לַעֲלוֹת מִדְּרָגָא לְדְרָגָא [מִמְדְּרָגָה
לְמִדְּרָגָה] כַּנ"ל.

2 וְזֶה בְּחִינַת הַצְּדָקָה, שְׁמֵרְבִין לִתְּנֵן מְעוֹת חֲנֻכָּה
לְעַנְיִים, כְּדֵי לְשַׁבֵּר כַּח הַמְדַמָּה שְׁבַכְל מִדְּרָגָה, עַל-יַדֵּי
הַתְּגַלּוֹת הַגְּוֹנִין [מִרְאוֹת הַצְּבָעִים], שֶׁהוּא בְּחִינַת
גְּדֻלַּת הַבּוֹרָא שְׁנִתְּגַלִּין עַל-יַדֵּי צְדָקָה כַּנ"ל, וְזֶה
בְּחִינַת הַשְּׁחֹק [הַמְשָׁחָק], שֶׁהֵיוּ נוֹהֲגִים גַּם
הַקְּדָמוֹנִים הַצְּדִיקִים לְשַׁחֵק בְּחֲנֻכָּה בְּמֵינֵי שְׁחֹק שֶׁל
הַתֵּר, (אֲדָ שְׁבַעֲוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים עֲכָשׂוּ בְּאֵין לִידֵי עֲבָרָה, כִּי
מְשַׁחֲקִין בְּשְׁחֹק שֶׁל אִסוּר), זֶה בְּחִינַת מֵה שְׁמוֹרִידִין
עֲצָמוֹן לְבְּחִינַת קִטְנוֹת, כְּדֵי לַעֲלוֹת אֶל הַמְדְּרָגָה
הַשְּׁנִיָּה, בְּבְּחִינַת יְרִידָה תְּכֻלִּית הָעֲלִיָּה כַּמוֹבָא, כִּי
בְּחֲנֻכָּה עוֹלִין מִדְּרָגָא לְדְרָגָא [מִמְדְּרָגָה לְמִדְּרָגָה],
בְּבְּחִינַת מוֹסִיף וְהוֹלֵךְ כַּנ"ל.

halakha 2

עַל-פִּי הַמָּאֵמֶר דְּאִיתִי מְנַרְת זָהֵב' וְכו' (לְקוּטֵי
מוֹהֲר"ן חֶלֶק א א סִימֵן ח).

והקלל שֶׁעַל־יַדֵּי אַרְיֵכוֹת הָרוּחַ, דְּהֵינּוּ [כְּלוֹמַר] גְּנוּחֵי [אֲנָחוֹת], עַל־יַדֵּי־זֶה מִמְּשִׁיכִין רוּחַ חַיִּים לְהַחֲסֹרוֹן, וְעַקֵּר הָרוּחַ חַיִּים מִקְּבָלִין מִן הַצַּדִּיק וְהָרַב שְׂבִדוֹר, כִּי הוּא (בְּמִדְבָּר כֹּז יח) אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ בּוֹ, וּמִמֶּנּוּ תּוֹצְאוֹת חַיִּים לְכָל אֶחָד וְאֶחָד, לְכָל הַדְּבָקִים בּוֹ, אֲךָ יֵשׁ רְשָׁעִים שְׂאִינָם דְּבָקִים בְּהַצַּדִּיק, וְהֵם מִקְּבָלִין אַרְיֵכַת הָרוּחַ מִן הָרַב שְׂבִקְלָפָה וְכוּ', וּמִי שְׂרוּצָה לַעֲמֹד נֶגֶד רְשָׁעִים אִי אֶפְשָׁר לוֹ כִּי אִם כִּשְׂהוּא צַדִּיק גָּמוֹר, דְּהֵינּוּ [כְּלוֹמַר] שֶׁהַפְּרִישׁ הָרַע מִן הַטּוֹב, כִּי כְּשֶׁרוּצִים לְהַכְנִיעַ רְשָׁעִים צְרִיכִים לִירֹד לְתוֹךְ הַמַּדָּה רָעָה שֶׁל הָרָשָׁע, שֶׁהוּא הַצְּנוּר שְׁלוֹ, לְהַכְנִיעָה וּלְהַשְׁפִּילָה, וְעַל־יַדֵּי־זֶה (תְּהֵלִים קמז ו) מְשַׁפִּיל רְשָׁעִים עַדֵּי אָרֶץ, רָאשֵׁי תִבּוֹת אֲרָמֶע [הָאוֹתִיּוֹת הַמִּתְחִילוֹת שֶׁל הַמְּלִים 'מְשַׁפִּיל רְשָׁעִים עַדֵּי אָרֶץ' הֵם גַּם הָאוֹתִיּוֹת הַמִּתְחִילוֹת שֶׁל הַמְּלִים 'אֵשׁ רוּחַ מִים עֶפְרָ' שֶׁהֵם אַרְבַּע הַיְּסוּדוֹת שֶׁבָּהֶם נִבְרָא הָעוֹלָם], שֶׁהֵם הָאַרְבָּעָה יְסוּדוֹת, שֶׁמֵּהֶם כָּל הַמַּדּוֹת, וְכוּ' עַיִן שָׁם, וְעַל־יַדֵּי תוֹרָה וּתְפִלָּה מִפְּרִישֵׁין הָרַע מִן הַטּוֹב וְכוּ' עַיִן שָׁם, גַּם שְׂמַעְנוּ מִפִּי הַקְּדוֹשׁ שְׂאֶפְלוּ כְּשֶׁמְקַרְבִּין וּמְקַשְּׂרִין לְצַדִּיק כְּזֶה, דְּהֵינּוּ

[כְּלוּמַר] צְדִיק גָּמוּר, יְכוּלִין גַּם כֵּן לַעֲמֹד כְּנֶגֶד
רְשָׁעִים וּלְהַתְגַּבֵּר עֲלֵיהֶם.

1 **וְזֶה** בְּחִינַת חֲנֻכָּה, כִּי בַחֲנֻכָּה צְרִיכִין לַעֲמֹד
כְּנֶגֶד רְשָׁעִים הָרוּצִים לְמַנְעַ וּלְבַטֵּל מֵעֲבוֹדַת ה', כִּי
מֵה שֶׁנַּעֲשָׂה הוּא שִׁיעֲשָׂה, הֵינּוּ [כְּלוּמַר] כְּמוֹ שֶׁאֵז
בְּזִמְנֵי הַנֶּס שֶׁל חֲנֻכָּה עָמְדָה עָלֵינוּ מַלְכוּת יוֹן הַרְשָׁעָה
לְהַשְׁפִּיחַנו תּוֹרַתּוֹ וּלְהַעֲבִירנוּ חֵס וְשָׁלוֹם עַל חֻקֵּי
רְצוֹנוֹ, כְּמוֹ כֵּן נַעֲשֶׂה זֹאת בְּכָל דּוֹר וְדוֹר, שֶׁאֵנוּ
צְרִיכִין בִּימֵי חֲנֻכָּה לַעֲמֹד כְּנֶגֶד מַלְכוּת הַרְשָׁעָה,
שֶׁמִתְגַּבֶּרֶת בְּכָל דּוֹר וְדוֹר, וְהֵם הַרְשָׁעִים הָעוֹמְדִים
עָלֵינוּ לְבַטֵּל אוֹתָנוּ חֵס וְשָׁלוֹם מֵעֲבוֹדַתּוֹ יִתְבַּרֵךְ
שְׁמוֹ, וְאֵנוּ צְרִיכִין לְהַתְגַּבֵּר וּלַעֲמֹד כְּנֶגְדָם, וְאֵי אֶפְשֶׁר
לַעֲמֹד כְּנֶגְדָם כִּי אִם עַל־יְדֵי כַח הַצְּדִיק כַּנֶּ"ל.

וְזֶה בְּחִינַת נֵר חֲנֻכָּה, כִּי הַצְּדִיק נִקְרָא אוֹר, כְּמוֹ
שֶׁכָּתוּב (ישעיה ג י) אָמְרוּ צְדִיק כִּי טוֹב, (סוֹטָה דף יב
ע"א) וְאֵין טוֹב אֶלָּא אוֹר, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בְּרַאשִׁית א ד)
וַיֵּרָא אֱלֹקִים אֶת הָאוֹר כִּי טוֹב, כִּי זֶה הַצְּדִיק הוּא
טוֹב גָּמוּר, כִּי הַפְּרִישׁ הָרַע לְגַמְרֵי, וְנִשְׁאָר כֻּלּוֹ טוֹב,
וְעַל־כֵּן נִקְרָא טוֹב, דִּהֵינּוּ [כְּלוּמַר] אוֹר כַּנֶּ"ל, וְזֶה